

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #317

**ΠΟΥ ΠΑΡΚΑΡΟΥΜΕ
ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ;**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Δηλώσεις Καχριμάνη χωρίς την παρουσία όλων των ΜΜΕ

Μετά από πολύ καιρό, εν μέσω δημοσιευμάτων για τις απευθείας αναθέσεις και για διάφορα άλλα ζητήματα και αφού υπήρξε μια ασθένεια διάρκειας μίας εβδομάδας, ο περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέκος Καχριμάνης επέστρεψε στα καθήκοντά του.

<https://typos-i.gr/article/dhlwseis-kaxrimanh-xwris-thn-paroysia-olwn-twn-mme>

2 Ηλιακή άλως: Ένα φαινόμενο στον ουρανό των Ιωαννίνων

Σήμερα 8 Οκτωβρίου γύρω στη 1 το μεσημέρι, στον ουρανό των Ιωαννίνων έκανε την εμφάνισή του ένα ενδιαφέρον και εντυπωσιακό μετεωρολογικό φαινόμενο: Η ηλιακή άλως ή σε... μη επιστημονική ορολογία, ένας «δίσκος» γύρω από τον ήλιο.

<https://typos-i.gr/article/hliakh-als-ena-fainomeno-ston-ourano-twn-iwanninwn>

3 Από μονοπάτι... δρόμος, στον Γράμμο

Τι δουλειά έχει μια μπουλντόζα σε υψόμετρο 2.200 μ. στον Γράμμο; Ο Σύλλογος Αετομηλιτσιωτών Γράμμου καταγγέλλει τη διάνοιξη παράνομου δρόμου εντός της προστατευόμενης περιοχής Natura, καθώς δεν υπάρχει καμία σχετική περιβαλλοντική μελέτη.

<https://typos-i.gr/article/apo-monopati-dromos-ston-grammo>

4 Οι πιο διαβασμένοι και διαβασμένες επιστήμονες σε όλο τον κόσμο

<https://typos-i.gr/article/panepisthmio-iwanninwn-oi-pio-diabasmenoi-kai-diabasmenes-se-olo-ton-kosmo>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγνωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 BECOME A PATRON

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

Όπου εργαζόμενοι και η μοίρα τους...

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Παρά τις συνεχείς διαβεβαιώσεις και μια σχετική έπαρση για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, όσο και περισσότεροι εργαζόμενοι-ες τραυματίζονται ή και χάνουν τις ζωές τους στην Ελλάδα.

Μόνο την προηγούμενη εβδομάδα 8 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στην Ελλάδα, στοιχείο που «καθρεφτίζει» την κακή κατάσταση, τόσο στις συνθήκες εργασίας, όσο και στον έλεγχο.

Η συνειδητή αποσάθρωση του σώματος επιθεωρητών εργασίας, αλλά και ελαστικοποίηση των όρων εργασίας στο πολυδαίδαλο σύστημα εκχωρήσεων εργασιών και υπηρεσιών, έχουν ως τελικό αποτέλεσμα την επιδείνωση των συνθηκών δουλειάς.

Πριν από λίγες μέρες, δύο εργαζόμενοι τραυματίστηκαν σοβαρά όταν έπεσε το καλάθι στο οποίο εργάζονταν, στο δίκτυο του ΔΕΔ-ΔΗΕ στο Αβγό. Η υπόθεση έχει φτάσει στη Βουλή, με ερώτηση του ΠΑΣΟΚ που ζητάει

αναλυτικά στοιχεία για τους όρους ασφαλείας, τις άδειες κ.λπ.

Δεν είναι μυστικό όμως ότι οι «κανόνες είναι για να μην τηρούνται κατά γράμμα», ειδικά στις βαρύτερες εργασίες.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 2022 στην Ήπειρο είχαν καταγραφεί 324 εργατικά ατυχήματα.

Τα περισσότερα είχαν αναφερθεί σε κατηγορίες όπως η αποκομιδή απορριμμάτων, οι εργάτες στις κατασκευές και τις μεταφορές και οι πωλητές, που είναι ένας από τους πολυπληθέστερους τομείς εργασίας στην Περιφέρεια Ηπείρου.

Το 2022, τα εργατικά ατυχήματα στην Ελλάδα σημείωσαν αισθητή άνοδο, σε σχέση με το 2021.

Τα θανατηφόρα στην Ήπειρο ήταν 3 (το 2022). Η Ήπειρος ήταν η Περιφέρεια όπου σημειώθηκε η μεγαλύτερη αύξηση των εργατικών ατυχημάτων.

Μόνο μέσα στο 2024 μέχρι στιγμής, στην Ήπειρο έχουν χάσει τη ζωή τους δύο άνθρωποι.

Σύμφωνα με τη ΓΣΕΕ, μέσα στο 2024 έχουν χάσει τη ζωή τους 109 άνθρωποι στους χώρους

εργασίας και 174 έχουν τραυματιστεί σοβαρά. Ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι η το κράτος και η κυβέρνηση «σφυρίζουν αδιάφορα». Ακόμα και η καταγραφή των ατυχημάτων δεν είναι ακριβής: το 2017 για παράδειγμα άλλον αριθμό κατέγραψε η ΕΛΣΤΑΤ, άλλο το ΣΕΠΕ και άλλο το ΙΚΑ.

Επίσης, υπάρχουν συνεχείς καταγγελίες ότι εταιρίες δεν αναφέρουν εργατικά ατυχήματα, για προφανείς λόγους, ενώ η εργατική νομοθεσία αποδυναμώνεται συνεχώς. Το «χάρισμα» ωρών εργασίας στους εργοδότες για παράδειγμα, μπορεί να «βελτιώσει» προσχηματικά και ψευδώς τα στατιστικά των εργατικών ατυχημάτων...

Επίσης, η Ελλάδα δεν καταγράφει τις επαγγελματικές ασθένειες.

Ωστόσο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία υπολογίζει ότι 2.500 άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους στην Ελλάδα από επαγγελματικές νόσους.

Απέναντι σε όλα αυτά, η κυβέρνηση αντιτάσσει γενικά και αόριστα την «ατομική ευθύνη», την οποία έχει ανάγκη σε πανδαμάτορα δικαιολογία...

Υπάρχουν συνεχείς καταγγελίες ότι εταιρίες δεν αναφέρουν εργατικά ατυχήματα, για προφανείς λόγους, ενώ η εργατική νομοθεσία αποδυναμώνεται συνεχώς. Το «χάρισμα» ωρών εργασίας στους εργοδότες για παράδειγμα, μπορεί να «βελτιώσει» προσχηματικά και ψευδώς τα στατιστικά των εργατικών ατυχημάτων...

ΠΑΡΚΙΝΓΚ:

Κινητά και... ακίνητα Ζητήματα της καθημερινότητας

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Το μόνιμο, καιρίο και καθημερινό πρόβλημα (και στην πόλη των Ιωαννίνων, είναι το παρκάρισμα. Η επί χρόνια αύξηση της κίνησης των αυτοκινήτων, η απουσία σοβαρού και ποικίλλου δικτύου δημόσιων μεταφορών στα Γιάννενα, αλλά και η εφαρμογή του σχεδίου «έξωσης» των αυτοκινήτων από τα αστικά κέντρα, έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση που στην πόλη, είναι αισθητή.

Πού παρκάρουμε όμως, εν έτει 2024, στην πόλη των Ιωαννίνων; Καταρχάς, πρέπει να δούμε πόσα αυτοκίνητα κυκλοφορούν στην πόλη, πόσα αντιστοιχούν σε κάθε κάτοικο και πόσα ιδιωτικά πάρκινγκ υπάρχουν.

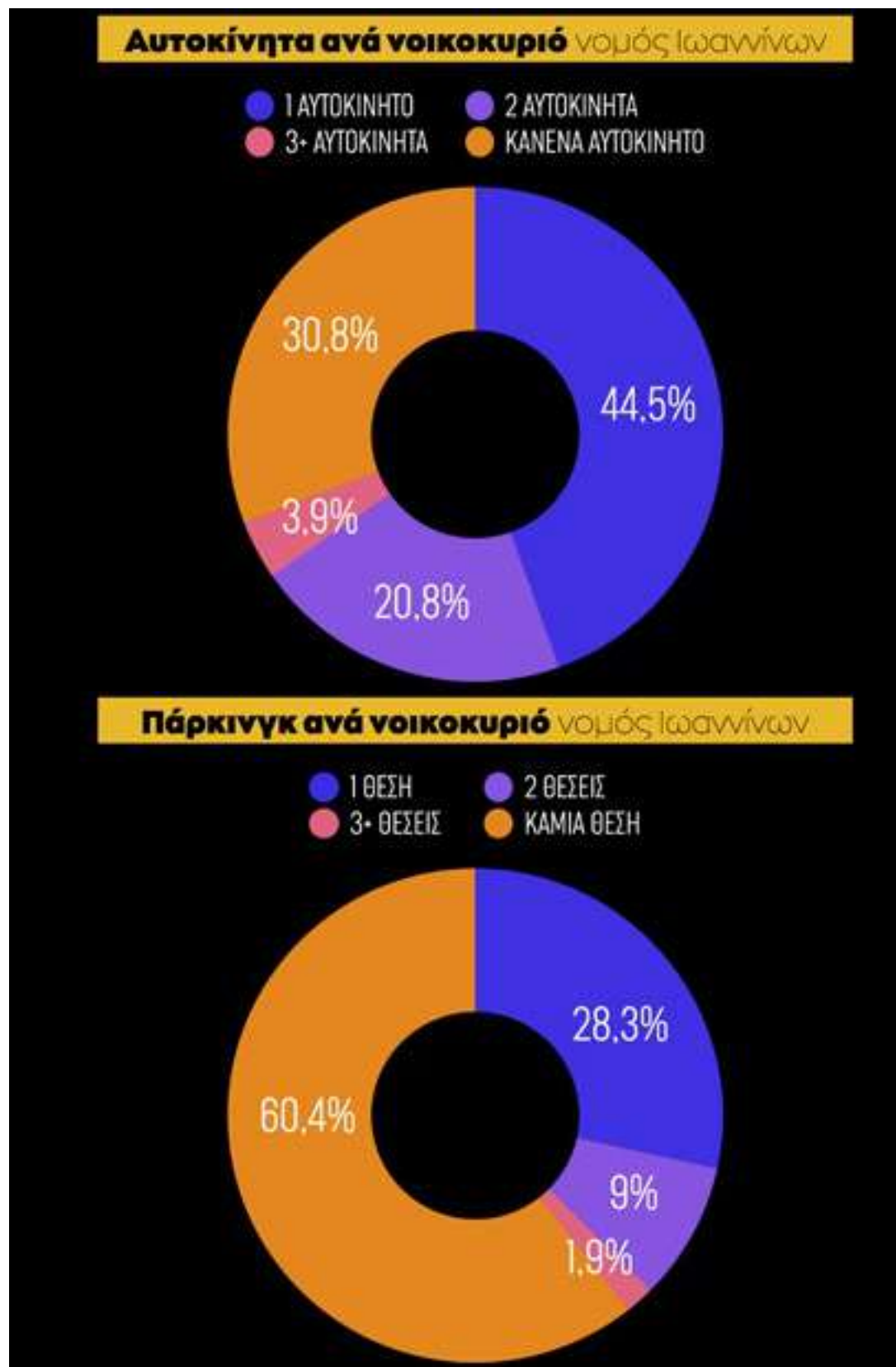
Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα (2024) επίσημα στοιχεία του ελληνικού κράτους, τα μισά περίπου νοικοκυριά στην Ήπειρο διαθέτουν 1 αυτοκίνητο και μόλις 1 στα 4 διαθέτουν θέση πάρκινγκ.

Σύμφωνα με τη Eurostat, το 2021 στην Ήπειρο αντιστοιχούσαν 392 οχήματα για κάθε 1.000 κατοίκους. Συνολικά, είχε καταγραφεί ο αριθμός των 125.920 οχημάτων, ο οποίος είναι μικρότερος από το 2019. Ωστόσο, το 2022 ο αριθμός είχε αυξηθεί κατά περίπου 3.000 οχήματα.

Στο νομό Ιωαννίνων το 44,6% των νοικοκυριών διαθέτει ένα αυτοκίνητο, το 20,8% δύο και το 3,9% 3 και πάνω. Το 20,8% των νοικοκυριών, δεν έχει αυτοκίνητο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (2022), ο νομός Ιωαννίνων παρουσιάζει αναλογία μεταξύ 300 και 400 οχημάτων ανά 1.000 κατοίκους.

Το πιο επίσημο στοιχείο που διαθέτει ο Δήμος Ιωαννιτών για τα οχήματα που κυκλοφορούν στα όριά του, προέρχεται από το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας:

45.534 αυτοκίνητα για 21.336 δημόσιες θέσεις πάρκινγκ.

Η απογραφή του 2021 καταγράφει 66.858 αυτοκίνητα σε όλο το νομό Ιωαννίνων και

Πάρκινγκ διαθέτει το 28,28% των νοικοκυριών (1 θέση). Δύο θέσεις διαθέτει το 9% και 3 και πάνω, το 1,9% των νοικοκυριών.

Σημειώνεται ότι για τα πάρκινγκ ισχύει ο νόμος που λέει ότι σε κάθε κτίριο, πρέπει να διαθέτουν είσοδο-έξοδο πλάτους 2,25μ. τουλάχιστον. Οι δε εισοδοί-έξοδοι, σε πλωτές ή όχι, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το μισό της πρόσοψης του οικοπέδου, με κάποιες ειδικές εξαιρέσεις.

Τα 6 στα 10 νοικοκυριά των Ιωαννίνων δεν έχουν ιδιωτικό πάρκινγκ. Που σημαίνει ότι ένα πολύ σοβαρό ποσοστό οχημάτων, πάνω από 60%, πρέπει να βρουν θέση παρκαρίσματος.

Ως εκ τούτου, μια «ανερχόμενη» αγορά στην πόλη είναι οι ενοικιαστές θέσεων στάθμευσης. Μέχρι τις 10 Οκτωβρίου, οι τιμές τους κυμαίνονταν από 50 ευρώ ως 130 ευρώ το μήνα (στοιχεία αγγελιών από μεσιτικά γραφεία των Ιωαννίνων).

Μια πιθανή «απάντηση» στο ζήτημα, είναι η ελεγχόμενη στάθμευση. Η πιο πρόσφατη μελέτη του Δήμου Ιωαννιτών (2022) προβλέπει τη δημιουργία 3.340 θέσεων στάθμευσης για κατοίκους (με κάρτα ή κάποια άλλη αδειοδότηση) επί 6.532 υπαίθριων θέσεων στάθμευσης.

Η μελέτη ωστόσο είχε κάποιες ανακολουθίες, όπως για παράδειγμα δεν λάβεινε υπόψη μια σειρά αλλαγές (διαπλατύνσεις πεζοδρομίων, ολικές πεζοδρομήσεις κ.α.). Επίσης, αφορά ένα εμβαδό ζώνης 3.820,2 τμ. στην οποία δεν περιλαμβάνονται θέσεις στάθμευσης δρόμων που είναι ήδη πολυσύχναστοι και χρησιμοποιούνται εκάτερωθεν για πάρκινγκ, όπως η οδός Δομπόλη.

ΣΙΝΕΜΑ

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Το τετράγωνο»

ΤΟ ΝΕΟ του αφιέρωμα στον σύγχρονο ευρωπαϊκό κινηματογράφο ξεκινά το καλλιτεχνικό σωματείο «Εξαύδα» στον χώρο του στην οδό Κουντουριώτη 31, στα Γιάννενα.

Στις 14 Οκτωβρίου, στις 20:15, προβάλλεται η βραβευμένη ταινία «Το τετράγωνο» (2017) του Ρούμπεν Έστροντ.

20 ΚΑΙ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Το παιδί με το ποδήλατο»

ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ στον σύγχρονο ευρωπαϊκό κινηματογράφο συνεχίζεται από το καλλιτεχνικό σωματείο «Εξαύδα» στον χώρο του στην οδό Κουντουριώτη 31. Στις 20 και 21 Οκτωβρίου, στις 20:15, θα προβληθεί η ταινία «Το παιδί με το ποδήλατο» (2011) των Ζαν Πιέρ και Λυκ Νταρντέν.

LIVE

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

PolyChroma Brass Quintet

ΣΥΝΑΥΛΙΑ του κοινιτέτου χάλκινων πνευστών «PolyChroma Brass Quintet» διοργανώνει η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών την Τρίτη 15 Οκτωβρίου, στις 21:00, στο μέγαρο της ΕΗΜ (Παρασκευοπούλου 4). Το κοινιτέτο αποτελείται από τους αμερικανούς καθηγητές Jason Dovel και Madison Barton στην τρομπέτα, Margaret Tung στο κόρνο, Bradley Kerns στο τρομπόνι και Dr. Matthew Hightower στην τούμπα. Είσοδος ελεύθερη.

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Standup: Μιχάλης Σεβαστέρης

Ο ΜΙΧΑΛΗΣ Σεβαστέρης είναι ένας από τους ιδιότυπους standuppers στην Ελλάδα και στις 14 Οκτωβρίου έρχεται στο Θυμωμένο Πορτραίτο με την παράσταση best of stand-up comedy. Προώληση στο more.com 10 ευρώ, ταμείο 12 ευρώ.

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Velvet Bus στο Beatnik

ΣΤΙΣ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ το Beatnik στην Ανεξαρτησίας θα γίνει μια στάση του Velvet Bus. Σε αυτό, «επιβαίνουν» οι Callas, καθώς και οι SWIM, Bhukhurah, PapithedogTV και Cat Cabaret. Το σύνολο περιλαμβάνει επίσης video art exhibition (Stephanie Orati) και art exhibition (επιμέλεια Ίρια Βρεττού). Είσοδος 8 ευρώ.

16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Comedy show: «Σύμφωνο επιβίωσης»

ΔΥΟ ΚΩΜΙΚΟΙ, ο Αντώνης Κρόμπας και ο Λευτέρης Ελευθερίου θα παρουσιάσουν το «Σύμφωνο επιβίωσης» στα Γιάννενα, στο Καμπέριο Θέατρο στις 16 Οκτωβρίου, στις 21:00. Εισιτήριο: 15 ευρώ (ticketservices.gr).

ΘΕΑΤΡΟ

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Τα λόγια της πλώρης μου»

ΤΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟ μονόλογο «Τα λόγια της πλώρης μου», βασισμένο στο έργο του Ανδρέα Καρκαβίτσα, φιλοξενεί το θέατρο «Actina» (Αννης Κομνηνής 8) στις 14 Οκτωβρίου, στις 21:00. Σκηνοθετεί ο Πάννης Βαρβαρέσσος. Ερμηνεύει ο Σαμψών Φύτρος. Εισιτήριο 12 ευρώ, 10 ευρώ το μειωμένο. Κρατήσεις/πληροφορίες: 6974865401 & more.com

18 ΚΑΙ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Η τελευταία απολογία του Νίκου Κοεμτζή»

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Η Τελευταία Απολογία του Νίκου Κοεμτζή» του Βαγγέλη Γέττου έρχεται στα Γιάννενα, στη «Σκηνή 125» [εντός του ΚΕΠΑΒΙ] της «Θεατρικής Συμπαιγνίας», στις 18 και 19 Οκτωβρίου, στις 21:00.

Σκηνοθετεί ο Αλέξανδρος-Νικόλαος Μπαλαμώτης. Ερμηνεύει ο Μάρκος Γέττος. Στον ρόλο του αστυνομικού ακούγεται ηχογραφημένη η φωνή του Δημήτρη Μηλιώτη.

Ο Νίκος Κοεμτζής έμεινε στην ιστορία ως ο άνθρωπος που το 1973 στην πίστα του λαϊκού κέντρου «Νεράιδα» της Αθήνας σκότωσε τρεις «για ένα ζείμπέκικο». Στο μοναδικό μέχρι σήμερα θεατρικό έργο του Βαγγέλη Γέττου για την υπόθεση που συγκλόνισε την Ελλάδα, ο ήρωας κάνει μια ευχή την ώρα που ξεψυχά: να του δοθεί η ευκαιρία να αφηγηθεί την ιστορία του για μια τελευταία φορά. Όχι σε δικαστές και αστυνομικούς αλλά σε καθημερινούς ανθρώπους.

Εισιτήριο: 15 ευρώ, 12 ευρώ το μειωμένο. Τηλέφωνα κρατήσεων: 26513-12830 και 6945533242. Προπώληση εισιτηρίων: Στο ταμείο του θεάτρου και ηλεκτρονικά more.com. Η διάρκεια της παράστασης είναι 65'.

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Παράσταση από το Κουκλοθέατρο «Αντράλα»

Το Κουκλοθέατρο «Αντράλα» ανεβάζει την παράσταση «Οι πειρατές και ο θησαυρός του μωβ μπαρμπονιού» την Κυριακή 20 Οκτωβρίου, στις 12 το μεσημέρι, στο θέατρο «Κύκλος» [Αραβαντινού 14].

Κείμενο-σκηνθεσία: Μίνα Παππά, σκηνογραφία-κατασκευή σκηνικών: Χρήστος Κόλλιας, κατασκευή κουκλών: Σωκράτης Παππάς, πρωτότυπη μουσική: Χάρης Μέγα, ενδυματολόγος: Ιεο-Τεο. Παίζουν: Σωκράτης Παππάς, Κατερίνα Πάνου, Άκης Σιούτης. Διάρκεια παράστασης: 1 ώρα. Απευθύνεται σε ηλικίες από 3 ετών και άνω. Εισιτήριο: 8 ευρώ. Τηλ. κρατήσεων 6974291513.

19, 20 ΚΑΙ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Η μητέρα του Σκύλου»

Η ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ παράσταση «Η μητέρα του Σκύλου» από την Καλλιτεχνική Σκηνή Ηπείρου «Σύνθεση» επιστρέφει στο λόμπι του ξενοδοχείου «Ernis», στις 19, 20 και 21 Οκτωβρίου, στις 20:30.

Το βραβευμένο και πολυμεταφρασμένο μυθιστόρημα Παύλου Μάτεσι προσαρμόστηκε σε σκηνική εκδοχή θεατρικού μονολόγου από την Ελευθερία Πανταζή η οποία και το ερμηνεύει σε σκηνοθεσία του Γιώργου Νάκου. Η παράσταση συμμετείχε στο Φεστιβάλ Θεάτρου Δήμου Μονεμβασιάς όπου η Ελευθερία Πανταζή πήρε έπαινο ερμηνείας.

Εισιτήριο: 9 ευρώ, 7 ευρώ το μειωμένο.

Λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων είναι απαραίτητη η κράτηση. Τηλέφωνο κρατήσεων: 6947691698.

Η διάρκεια της παράστασης είναι 1:15'. Κατάλληλη για άνω των 12 ετών.

18, 19 ΚΑΙ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

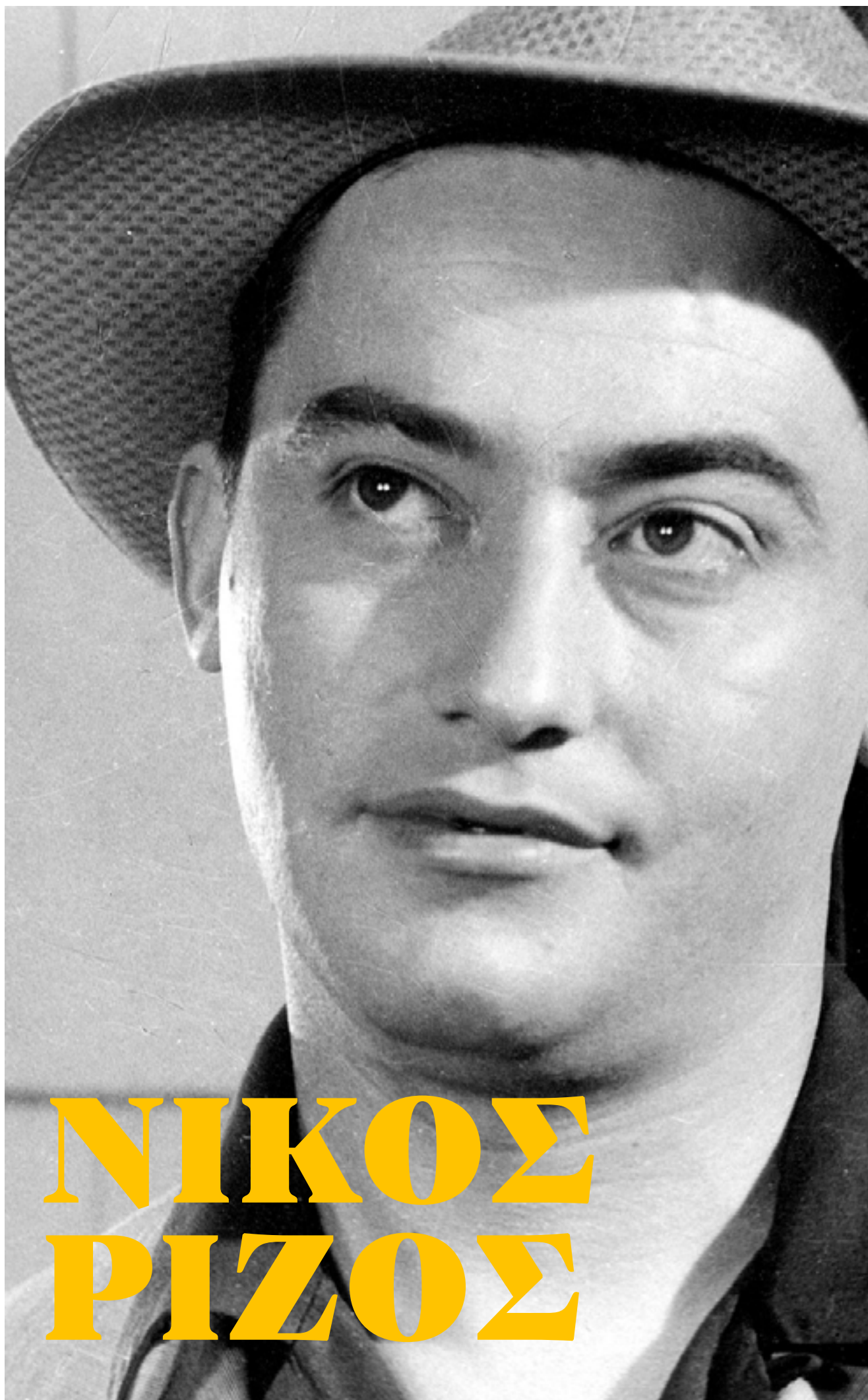
«γάλα, αίμα»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «γάλα, αίμα» της Αλεξάνδρας Κ* ανεβάζει η Σχολή Θεάτρου «Ορφείας-Ναταλία Μίγδου» στις 18 και 19 Οκτωβρίου, στις 21:15, και στις 20 Οκτωβρίου, στις 20:00, στο Καμπέριο Θέατρο.

Πρωταγωνιστεί η Ναταλία Μίγδου, η οποία και σκηνοθετεί. Παίζουν μαζί της οι μαθητές-νηποιοί της σχολής: Βάσω Ζησίδη, Ελευθερία Αρλέτου, Σωτήρης Παππάς, Αθηνά Κοτσόκολου, Διαμαντής Σέρασλης, Ηλίας Νούσης, Μιχάλης Τσιάνος, Χρήστος Λαδόπουλος, Θοδωρής Παπαϊωάννου, Αθηνά Κουλούρα, Λεμονιά Αναστασίου. Και οι μικρές: Δήμητρα Γκίγκη, Αριάδνη Βλάχου.

Προπώληση εισιτηρίων στα σημεία: Βιβλιοπωλείο Αναγνώστης, Βιβλιοπωλείο ΧΑΡΤΕΞ, Σχολή Θεάτρου Ορφείας. Τιμή προπώλησης: 10€

Πηγαίο ταλέντο, ο Νίκος Ρίζος ήταν αυτοδίδακτος και για την ακρίβεια αποτέλεσε, ειδικά τη χρυσή δεκαετία του «50, ένα ολόκληρο κεφάλαιο ερμηνευτικής δεινότητας, μία σχολή κωμωδίας. Δικαιολογημένα, η θρυλική πρωταγωνίστρια του ελληνικού θεάτρου Μαρίκα Κοτοπούλη, όταν τον πρωτοείδε στο σανίδι, στο νούμερο «Το τραμ το τελευταίο», δίπλα στην πληθωρική Σπεράντζα Βρανά, του είπε: «Έλα, Παναγιά μου! Πώς χώρεσε μωρέ σε αυτό το κορμάκι τόσο ταλέντο;». Επιφανές μέλος της μεγάλης γενιάς κωμικών της μεταπολεμικής Ελλάδας, ο Νίκος Ρίζος, ο πιο αγαπητός και χαρισματικός «κοντός» του εγχώριου θεάματος, ήταν και είναι ένα από τα πιο οικεία πρόσωπα στον ελληνικό λαό και στην ελληνική οικογένεια, μπεινοβγαίνοντας καθημερινά στα σπίτια μας μέσα από τις αμέτρητες ταινίες που έπαιξε -κάποιοι τις ανεβάζουν κοντά στις 300!- κατά βάση ξεκαρδιστικές κωμωδίες. Αυτή η στενή σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ του μεγάλου κωμικού και του ευρύ κοινού, οι συνεχείς επαναλήψεις, οι πασίγνωστες εκφράσεις του, η τυποποίησή του εμποδίζουν ως ένα βαθμό στην κατανόηση του τεράστιου ταλέντου του, τις τεχνικές που ανέπτυξε και έδιναν τον τόνο στις ταινίες, ακόμη και αν κρατούσε δεύτερο ρόλο.

Ο Νίκος Ρίζος γεννήθηκε πριν 100 χρόνια (30 Σεπτεμβρίου 1924), λίγο έξω από την Άρτα και ήρθε στην Αθήνα για να κατακτήσει αρχικά το θεατρικό κοινό και στη συνέχεια τους πάντες, μέσα από τις ταινίες του. Όμως, ο περίφημος «κοντός» υπήρξε και ένας από τους πλέον πετυχημένους και ικανούς θιασάρχες, ανεβάζοντας τεράστιες επιτυχίες, δίνοντας την ευκαιρία σε μεγάλους πρωταγωνιστές να αναδείξουν τις ικανότητές τους, αλλά και να βγάλουν χρήματα, ενώ η φήμη του αθεράπευτου γυναικά τον ακολούθησε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Γεννημένος στο Πέτα της Άρτας, από φτωχική οικογένεια, θα τα πάει καλά στα γράμματα, ενώ από έφηβος, για να βγάλει ένα χαρτζιλίκι, θα έρθει σε επαφή με τον κινηματογράφο, αλλάζοντας τις αφίσες από τις προθήκες του σινεμά της γειτονιάς του. Θα κατέβει στην Αθήνα, αμέσως μετά την Κατοχή, με 100 δραχμές στην τσέπη, για να σπουδάσει στην Πάντειο. Τυχαία θα συναντηθεί με τον τότε νεαρό συγγραφέα Ναπολέοντα Ελευθερίου, ο οποίος θα τον προσλάβει ως αντιγραφέα των κειμένων που μοίραζε στους ηθοποιούς. Το πρώτο του χειροκρότημα το πήρε παίρνοντας τον ρόλο του θηριώδη παλαιστή Τόφαλου, όταν ξαφνικά έλειψε ο ηθοποιός που τον ερμήνευε. Γελάς και μόνο με την εικόνα που φέρνεις στο μυαλό σου...

ΤΥΧΑΙΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Θα δουλέψει και ως υποβολέας στο θέατρο, μέχρι που ο Αλέκος Σακελλάριος θα τον ανακαλύψει τυχαία, βλέποντάς τον στον περιοδεύοντα θίασο του Νίκου Φέρμα, και θα του δώσει την ευκαιρία της ζωής του. Ενθουσιασμένος ο Σακελλάριος από το ταπεραμένο και την ευφυή φρεσκάδα που έφερνε στο θέατρο, θα του δώσει το 1948 τον ρόλο του μάγκα στην κλασική επιθεώρηση «Άνθρωποι, Άνθρωποι», κάνοντας όλη την Αθήνα να μιλάει για τον κοντό του ελληνικού θεάτρου. Στη συνέχεια πήρε άδεια ηθοποιού ως εξαιρετικό ταλέντο και συμμετείχε σε σημαντικούς αθηναϊκούς θιάσους μέχρι το 1958.

Η επιτυχία του θα τον κάνει μέσα σε μια δεκαετία θιασάρχη, μαζί με τον Γιάννη Γκιωνάκη και τον Τάκη Μηλιάδη, σπάζοντας τα ταμεία, αργότερα και με τη συμμετοχή των αδελφών Καλουτά, στο θέατρο Κυβέλη και στις επιθεωρήσεις «Καινούργια Αθήνα», «Άνθρωποι του '60» και στη μουσική κωμωδία του Στέφανου Φωτιάδη «Ζητείται τεμπέλης». Το καλοκαίρι του 1960 συνεργάστηκε με τους Βασίλη Αυλωνίτη, Γιάννη Γκιωνάκη, Τάκη Μηλιάδη και Ρένα Βλαχοπούλου, στο θέατρο «Μετροπόλιταν», στο έργο του Γιώργου Γιαννακόπουλου «Κάθε καρυδιάς καρύδι». Το

Τελευταία πνοή

Η δεκαετία του '70 και της παρακμής του ελληνικού σινεμά, θα τον φέρει σε ορισμένες ταινίες πρωταγωνιστή, αλλά δίχως σενάρια και αξιόλογες παραγωγές. Και ο Ρίζος, όμως, έδειχνε κουρασμένος, μπαίνοντας κι αυτός στην ευκολία μίας τυποποίησης, που δεν του ταίριαζε. Θα μπει και στο ομιχλώδες τοπίο της βιντεοταινίας, ενώ μέχρι την τελευταία του πνοή θα δουλέψει στο θέατρο -το 1986 θα μετατρέψει πετυχημένα το σινεμά Άστορ σε θέατρο, κρατώντας την καλλιτεχνική διεύθυνση έως το 1990- αλλά και στην τηλεόραση, παίζοντας στην «Αίθουσα του Θρόνου», ενός αξιόλογου σίριαλ. Μάλιστα, θα αφήσει την τελευταία του πνοή στην προβολή του τελευταίου επεισοδίου. Ήταν 20 Απριλίου του 1999, όταν ένα έμφραγμα θα τον στείλει δίπλα στους αγαπημένους του Μακρή, Αυλωνίτη, Βασιλειάδου και τους άλλους τεράστιους συναδέλφους του.

1961 θα συγκροτήσει τον θίασο «Αυλωνίτης- Βασιλειάδου- Ρίζος», με τον οποίο θα κάνει πάταγο. Έχοντας την ευφυΐα να κρατά για τον εαυτό του πάντα τον τρίτο ρόλο και να δίνει τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στον άστατο Αυλωνίτη και την υπέροχη Γεωργία Βασιλειάδου, θα ανεβάσει μέχρι το 1965 αθάνατες επιτυχίες («Οι Γαμπροί της Ευτυχίας» κλπ), που στη συνέχεια θα περάσουν στον κινηματογράφο, για να κόψουν εκατομμύρια εισιτήρια ειδικά στην Β' Προβολή, σε όλη την Ελλάδα.

ΜΕΝΤΟΡΑΣ Ο ΜΑΚΡΗΣ

Στα κινηματογραφικά πλατό θα μπει ουσιαστικά στο έξοχο δράμα του Γιώργου Τζαβέλλα ο «Μεθύστακας», με πρωταγωνιστή τον έξοχο Ορέστη Μακρή. Τον ηθοποιό που θαύμαζε ο Ρίζος και υπήρξε μέντοράς του. Ο Μακρής, που είχε διακρίνει το ταλέντο του και ήταν βέβαιος ότι ο Ρίζος θα διαπρέψει, τον είχε συμβουλέψει να παραμείνει σεμνός όσο ψηλά και αν φτάσει, κάτι που τήρησε και ο ίδιος στην καλλιτεχνική του πορεία.

Το 1953 θα παίξει έναν χαρακτηριστικό ρόλο στην περίφημη αισθηματική κωμωδία «Το Σοφεράκι» του Γιώργου Τζαβέλλα, με πρωταγωνιστή τον εκπληκτικό

Μίμη Φωτόπουλο. Εκεί θα αναδείξει τη σπάνια κωμική φλέβα του και θα γίνει ανάρπαστος. Τον επόμενο χρόνο θα παίξει σε τέσσερις ταινίες, με πιο γνωστές το μελόδραμα «Το Ποντικάκι», με την Αλίκη Βουγιουκλάκη στην πρώτη της κινηματογραφική εμφάνιση, ενώ θα είναι συμπρωταγωνιστής στο πρώτο συμπαθέστατο ελληνικό μιούζικαλ «Χαρούμενο Ξεκίνημα», μαζί με τους Ντίνο Ηλιόπουλο, Γιώργο Οικονομίδη και Βασίλη Αυλωνίτη.

Ο ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ, Η ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Ο ΚΟΝΤΟΣ

Θα ακολουθήσουν δεκάδες ταινίες, ενώ το 1958 θα πρωταγωνιστήσει μαζί με τον Βασίλη Αυλωνίτη στην κωμωδία «Ο Τζιτζικας και ο Μέρμηγκας». Το 1959 θα έρθει η κλασική κωμωδία «Ο Θησαυρός του Μακαρίτη» παίζοντας δίπλα στους Αυλωνίτη- Βασιλειάδου. Μια ταινία που θα σταθεί η αφορμή για να προχωρήσει στην ιδέα της συγκρότησης του θεατρικού θιάσου μαζί τους. Τον επόμενο χρόνο θα συμπρωταγωνιστήσει στην κομεντί «Τρεις Κούκλες κι Εγώ» δίπλα στον Ντίνο Ηλιόπουλο και τις Μάρθα Καραγιάννη, Μάρω Κοντού και Ντίνα Τριάντη, για να έρθει και η ώρα ο «κοντός» να μπει σε τίτλο, στην αξέχαστη κωμωδία «Ο Κλέαρχος, η

Μαρίνα και ο Κοντός», όπου θα είναι ισάξιος με τα δυο ιερά τέρατα της ελληνικής κωμωδίας.

Ο Ρίζος έχει πλέον επιβληθεί ως ένας πρωταγωνιστής που μπορεί να σταθεί δίπλα στα μεγάλα ονόματα της κωμωδίας. Και όμως σοφά θα συνεχίσει να παίζει δεύτερους ρόλους στους οποίους ομολογουμένως διέπρεψε. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η χαριτωμένη αισθηματική κωμωδία δρόμου «Η Νύφη το «σκασε» με πρωταγωνίστρια την κεφάλτη και δροσερότατη Τζένη Καρέζη. Στο φιλμ, ο Ρίζος κρατά ένα περιορισμένο ρόλο, ενός φορτηγατζή που προσπαθεί να οδηγήσει ένα ερείπιο, αλλά είναι πραγματικά το αλατοπίπερο της ταινίας. Επίσης, ένα άλλο παράδειγμα είναι στην ταινία «Η Αρχόντισσα και ο Αλήτης», μία αισθηματική κωμωδία που τη χαντακώνει η μανιέρα του πρωταγωνιστικού ζευγαριού η Βουγιουκλάκη με τον Παπαμιχαήλ- και οι συμβάσεις του σεναρίου, αλλά η τρίλεπτη παρουσία του Ρίζου δίνει την απαραίτητη ανάσα. Ο Ρίζος σε πολλές ταινίες κρατούσε τον ρόλο θερμοστάτη, διατηρώντας σωστές τις θερμοκρασίες των ταινιών, ακόμη και όταν ήταν έτοιμες να καούν από τα προχειρογραμμένα σενάρια ή τις μανιέρες των πρωταγωνιστών. Ναι, ήταν και ένας υπέροχος καρτερίστας.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Ο αναρχικός τραπεζικός»

**Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ**
ΜΑΡΚΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

Ο Μάρκος Κρητικός έχει δημοσιεύσει πολλά αστυνομικά μυθιστορήματα με ήρωα έναν ντετέκτιβ που προδίδει αμέσως τις επιρροές του από το αμερικανικό μαύρο μυθιστόρημα. «Ο αναρχικός τραπεζικός» (τίτλος εμπνευσμένος από τον Φερνάντο Πεσόα), που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Μεταίχμιο, σηματοδοτεί τον εγκλιματισμό του συγγραφέα σε ένα καθαρά ελληνικό τοπίο, όπου πρωταγωνιστούν ένας τραπεζικός υπάλληλος και μια καθηγήτρια Γαλλικών, η φρικώδης μαμά της καθηγήτριας, μια ομάδα τυχαίρων φίλων, καθώς και η θάλασσα, τα βράχια και τα τοπία της Τήνου. Το χιούμορ δεν έλειψε ποτέ από τον Κρητικό, εδώ, όμως, αγγίζει τα όρια της μαύρης κωμωδίας και κάνει ιδιαίτερως ευχάριστη την ατμόσφαιρα, χωρίς να διασπά ποτέ την ενότητα των διακλαδώσεων του μύθου και τη συνοχή του πλαισίου της δράσης. Το μυθιστόρημα πλέκει επίσης και αναδιατάσσει υλικά από τα τρία πρώτα αστυνομικά βιβλία του Κρητικού, διατηρώντας στο ακέραιο την αυτονομία του -από την πρώτη μέχρι και την τελευταία σελίδα- και επιπλέον παρεμβάλλει στο εσωτερικό των κεφαλαίων του, στίχους από τον Ίγκι Ποπ, τον Ντέιβιντ Μπάουι, τους Στόουνς και ελληνικά συγκροτήματα: στίχοι που επιτείνουν κατά κανόνα τη διάθεση της διακωμώδησης, σχολιάζοντας υπονομευτικά κορυφαία σημεία αποθάρρυνσης ή και πλήρους απογοήτευσης του τραπεζοϋπαλλήλου.

Τι ακριβώς, όμως, εκπροσωπεί ο τραπεζοϋπάλληλος και με ποιον τρόπο καταλήγει αναρχικός; Στριμωγμένος σε μια δουλειά την οποία απεχθάνεται, μπουχτισμένος από την πεθερά του και από τον αυτονόητο συζυγικό του βίο, ο Μάρκος (συνονόματος του συγγραφέα, όχι, όμως, και αυτοβιογραφικό προσωπείο του) πατάει στην κρίσιμη ζώνη της μέσης ηλικίας δίχως να τρέφεται από την παραμικρή προσδοκία για την οποιαδήποτε αλλαγή. Και τότε έρχεται η δολοφονία ενός Αλβανού μαφιόζου στη γειτονιά του και ο Μάρκος μπλέκει με σπείρες, με εκβιαστές, με επικίνδυνες γυναίκες και με πλήθος αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, για να γλιτώσει εντέλει απ' όλα μα και για να χάσει τα πάντα: τη δουλειά του στην τράπεζα, τη γυναίκα του, ακόμα και την πεθερά του.

Απελευθερωμένος, θέλοντας και μη, από τις προηγούμενες συμβάσεις του, αφημένος στο ποτό και δοσμένος εξ ολοκλήρου στη μοναξιά του, ο Μάρκος θα «στήσει» μετά τις αθηναϊκές του περιπέτειες, στη γενέτειρά του, την Τήνο, μια ληστεία τράπεζας με «κοινωνικό μήνυμα» - τουλάχιστον αυτό θα συνομολογήσουν μεταξύ τους οι συνεργοί, μιλώντας για το συστηματικό ξεζούμισμα των μη εχόντων και των μη κατεχόντων από τις τράπεζες. Το δεύτερο μέρος του «Αναρχικού τραπεζικού» προσδί-

δει στο μυθιστόρημα του Κρητικού όλη την αξία του: η πλοκή γίνεται ευρηματική, πολλαπλασιάζοντας τις μεταστροφές και τους ρυθμούς της, η απεχθής πεθερά αποκτά αίφνης απολύτως κρίσιμο ρόλο, ο δεσμός με τη σύζυγο αναβαπτίζεται ερωτικά και η κωμωδία μπαίνει στο σκληρό κόκαλο της αφήγησης. Κάτι τέτοιο σημαίνει πως από τη μια μεριά είναι έτοιμη να κάνει (και όντως κάνει) θαύματα ενώ από την άλλη δεν καταντά ούτε για μία στιγμή υπέρμετρη ή και αναληθοφανής. Ένα ακόμα από τα προνόμια του Κρητικού είναι πως αποφεύγει να πέσει σε πολιτικές τερατολογίες ή σε κοινωνικές καταγγελίες, όπως θα το ενοούσε το θέμα της τραπεζικής ληστείας. Παραμένοντας ελεύθεροι να βγάλουμε όποιο κοινωνικοπολιτικό συμπέρασμα θέλουμε, ας κρατήσουμε από τον «Αναρχικό τραπεζικό» την ουσία του: την απρόσμενη και συναρπαστική μυθοπλασία του και το αβίαστα φυλαγμένο γέλιο του.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Β. Χατζηβασιλείου

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ο Αρματωμένος Άγιος και το Εξκάλιμπερ

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Κάπου το 1983, κάτι τύποι από την Καλιφόρνια έπαιζαν μέταλ. Αυτό δεν είναι είδηση. Ωστόσο, οι Armored Saint ήταν μια ιδιαίτερη περίπτωση μεταλλάδων και παραμένουν τέτοια.

Το 1984 η μπάντα κυκλοφόρησε το πρώτο της άλμπουμ, το March of the Saint, στο οποίο έκανε παραγωγή ο Μάικλ Τζάκσον. Όχι ο γνωστός δηλαδή, αλλά ο Μάικλ Τζέιμς Τζάκσον, ο παραγωγός των Kiss.

Οι Saint λοιπόν ήταν βασικά τα αδέρφια Σαντοβάλ, ο Γκόνζο και ο Φιλ, μαζί με κάτι τρελαμένους όπως ο Τζων Μπους, ο μακαρίτης πια Ντέιβ Πρίτσαρντ και ο Τζόι Βέρα.

Ο Γκόνζο υποστηρίζει ότι το όνομα της μπάντας, του προέκυψε όταν είδε το «Εξκάλιμπερ» του τιτανοτεράστιου Τζον Μπούρμαν, μια ταινία που

θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι μέταλ, από μόνη της.

Τα μέλη της μπάντας έχτισαν σχετικά γρήγορα μια κάποια φήμη. Στο πέρασμα των χρόνων, οι Metallica τους... ζητούσαν μεταγραφή, αλλά για διάφορους λόγους, η μετακίνηση δεν ολοκληρωνόταν.

Έτσι λοιπόν, κάπου εκεί στα τέλη Σεπτεμβρίου-αρχές Οκτωβρίου, οι Armored Saint κυκλοφόρησαν τον πρώτο τους δίσκο, αφού είχαν κυκλοφορήσει ήδη το πρώτο τους EP.

Η μπάντα ήταν δεμένη και έπαιζε ένα είδος που ήταν σε άνθηση, μια καλιφορνέζικη εκδοχή του New Wave of British Heavy Metal που έτσι και αλλιώς, «σφυρηλάτησε» (pun intended) πολλές και πιο γνωστές μπάντες της περιοχής και του είδους.

Οι Armored Saint όμως είχαν και ένα ακόμα στοιχείο: Το Can U Deliver δεν ήταν απλά ένα «μέταλ χιτ» αλλά ένα κομμάτι που τους έβαλε

στο MTV. Τω καιρώ εκείνω αυτό δεν ήταν καθόλου απλό για μια μέταλ μπάντα, ειδικά μια μπάντα που έσκαγε στο βίντεο κλιπ πάνω σε μηχανές και μεταλλαγμένα κάμπριο, ντυμένη με νιπανοπλίες και άλλα γραφικά.

Επίσης, είχε και εξκάλιμπερ γιατί είπαμε, τους άρεσε πολύ ο μύθος του Αρθούρου.

Εν τέλει, οι AS κατάφεραν τότε να μπουέ σχεδόν στην ίδια γραμμή φήμης με μπάντες όπως οι Metallica, οι Testament, οι Exodus, που με έναν τρόπο «συγκοινωνούσαν» μουσικά και κοινωνικά. Το March of the Saint είναι ένα ιστορικό άλμπουμ για το μέταλ, υπενδεδυμένο με όλα σωστά συστατικά: αγριάδα, κοφτερά ριφ, ολίγη γραφικότητα και κάμποση ψυχή.

Ενδεικτική της αφέλειας, ήταν και η ανάμνηση του Τζόι Βέρα, που θυμόταν ότι είκοσι χρόνια μετά την κυκλοφορία του άλμπουμ, ότι το πρώτο τους άλμπουμ τους κόστισε 300.000 δολάρια, τα οποία χρωστούσαν ακόμα, το 2006...

Όταν λεγόταν Βελτσίστα

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Η Κληματιά είναι ένα χωριό του Δήμου Ζίτσας, που βρίσκεται σε απόσταση 20 χλμ περίπου από την πόλη των Ιωαννίνων. Η παλαιά ονομασία του χωριού ήταν Βελτσίστα. Ως «Βελτζίστα» αναφέρεται ήδη από τον 14 αιώνα σε δύο σημαντικά κείμενα: Στο Χρυσόβουλο του 1321, με το οποίο ο βυζαντινός αυτοκράτορας Ανδρόνικος Β΄ Παλαιολόγος παραχωρούσε προνόμια στη Μητρόπολη Ιωαννίνων, και λίγο αργότερα στο Χρονικό των Ιωαννίνων.

Οι λόγιοι του 19ου αιώνα Παναγιώτης Αραβαντινός και Ιωάννης Λαμπρίδης έχουν τη δική τους ερμηνεία για την προέλευση της ονομασίας. Ο Αραβαντινός κάνει αναφορά σε «κώμη εν τω θέματι των Ιωαννίνων, ήτις... πιθανώς ωνομάσθη ούτω διά το βέλτιστον των γαιών αυτής». Την ερμηνεία «ίσως γραπτέον Βέλτιστη» δίνει στη Βελτσίστα και ο Λαμπρίδης.

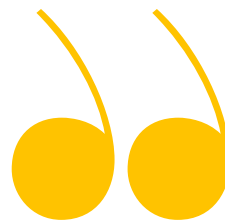
Οι περισσότεροι, κατοπινοί ερευνητές συμφωνούν πάντως ότι η προέλευση της ονομασίας «Βελτσίστα» είναι σλάβικη. Ο καθηγητής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Κώστας Ευ. Οικονόμου («Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική εξέταση») εκτιμά ότι το τοπωνύμιο είναι κυριώνυμο ή ζωνύμιο. Είτε κυριώνυμο είτε ζωνύμιο, ο Οικονόμου υποστηρίζει ότι το τοπωνύμιο προέρχεται από σλάβικη λέξη που σημαίνει «λύκος».

Το χωριό διατήρησε το όνομα «Βελτσίστα» μέχρι το 1928. Οπότε και μετονομάστηκε σε Κληματιά – «ονομάζει τόπο όπου υπήρχε κλήμα σκαρφαλωμένο σε δέντρο» σύμφωνα με τον Οικονόμου.

Στην περιοχή, έχει εντοπιστεί αρχαία οχύρωση που προέρχεται από τειχισμένη πόλη. Οι αρχαιολογικές έρευνες έχουν αποδώσει την ίδρυση της τειχισμένης αυτής πόλης πιθανόν στον 3ο αιώνα π.Χ.

Πολύ σημαντικά μνημεία στην Κληματιά είναι οι μεταβυζαντινοί ναοί: Ο ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, με τις σπουδαίες τοιχογραφίες των Θηβαίων ζωγράφων Φράγγου και Γιώργου Κονταρή (16ος αιώνας), ο ναός του Αγίου Δημητρίου (όπου επίσης «έδρασε» το εργαστήριο των δύο Θηβαίων ζωγράφων») και ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου (17ος αιώνας).

Οι περισσότεροι, κατοπινοί ερευνητές συμφωνούν ότι η προέλευση της ονομασίας «Βελτσίστα» είναι σλάβικη. Το χωριό διατήρησε το όνομα μέχρι το 1928. Οπότε και μετονομάστηκε σε Κληματιά

Μια επιτροπή για τα μαρτυρικά χωριά της Ελλάδας

ΕΠΙΤΡΟΠΗ για τον χαρακτηρισμό πόλεων και χωριών ως μαρτυρικών, συγκροτεί το Υπουργείο Εσωτερικών. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την εξέλιξη έπαιξε η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων και το συνέδριο που συνδιοργάνωσε με την Περιφέρεια Κρήτης.

Η επιτροπή θα εξετάζει τα αιτήματα για το χαρακτηρισμό ως μαρτυρικών των πόλεων και χωριών και την υποβολή σχετικής αιτιολογημένης πρότασης στον υπουργό Εσωτερικών.

Συμμετέχουν σε αυτή ο Εμμανουήλ Κούμας, επίκουρος καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ο δήμαρχος Καλαβρύτων Θανάσης Παπαδόπουλος, ο οποίος είναι και πρόεδρος του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας, ο Γιώργος Δέδες, προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του ΥΠΕΣ.

Από τα πρώτα ζητήματα με τα οποία θα ασχοληθεί η επιτροπή, σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΣΗΕΠΗΝ, είναι ο φάκελος για την ανάδειξη του Αβδελά Ρεθύμνου ως μαρτυρικού χωριού, με φάκελο που επιμελήθηκε ο δρ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Γιώργος Καλογεράκης.

